

Το καθήκον του ελέγχου των πιστών από τον ποιμένα

/ [Πεμπουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Ο έλεγχος των πιστών εκ μέρους του ποιμένα είναι ένα λεπτό και δύσκολο σημείο της ποιμαντικής και απαιτεί προσεκτικούς χειρισμούς και σωφροσύνη.

Επειδή λίγο πολύ όλοι μας είμαστε ακατήχητοι και χωρίς άξια λόγου μυστηριακή ζωή έχουμε απολέσει την επαφή μας με τη λατρεία και, δυστυχώς, κινούμαστε αναλόγως.

Παρά τούτα δεν είναι απίθανο -το αντίθετο μάλιστα- να θεωρούμε τους εαυτούς μας ικανούς και άριστους γνώστες των σχετικών θεμάτων και να μην δεχόμαστε εύκολα τον έλεγχο όταν αυτός προέρχεται από την ποιμαίνουσα εκκλησία.

Ο έλεγχος αυτός συνήθως προκαλεί τις αντιδράσεις μας και όταν μάλιστα είναι άκομπος, αντί να οικοδομεί, όπως θα επιθυμούσε ο ελέγχων ποιμένας, γκρεμίζει και ενεργοποιεί τους μύδρους όσων στοχεύοντας με τα βέλη τους τον ποιμένα επιχαίρουν ότι βλάπτουν την Εκκλησία.

Με αυτές τις σκέψεις θα επιθυμούσαμε να επικεντρωθούμε σε δύο βιβλικές αναφορές. Και οι δύο προέρχονται από την επιστολή που ο απ. Παύλος στέλνει στην Εκκλησία της Γαλατίας.

Πρώτα θα αναφερθούμε στο Γαλ. 6:1 και έπειτα θα σχολιάσουμε τη στάση του απ. Παύλου στο Γαλ. 2:11-14, όπου ο δημόσιος έλεγχος που άσκησε προς τον απ. Πέτρο προκάλεσε και προκαλεί έντονη συζήτηση.

Στο πρώτο χωρίο, το οποίο βρίσκεται στους τελευταίους στίχους της επιστολής έχουμε αναφορά του αποστόλου στον τρόπο με τον οποίο οι πνευματικοί άνθρωποι πρέπει να οικοδομούν αυτόν που έχει πέσει σε κάποιο παράπτωμα: «Άδελφοί, εάν καὶ προληφθῇ ἄνθρωπος ἐν τινι παραπτώματι, ὑμεῖς οἱ πνευματικοὶ καταρτίζετε τὸν τοιοῦτον ἐν πνεύματι πραότητος, σκοπῶν σεαυτόν, μὴ καὶ σὺ πειρασθῆς». Οπωσδήποτε το χωρίο απαιτεί εκτενή ανάλυση, αλλά φρονούμε πως η κυρίαρχη ιδέα είναι ότι ο πνευματικός άνθρωπος πρέπει να καταρτίζει τον σφάλλοντα με πραότητα. Φυσικά δεν αναφέρεται μόνο σε ποιμένες αλλά πώς θα μπορούσε να

εξαιρεθεί ο ποιμένας από την διόρθωση κάποιου που έσφαλε;

Ξεκινώντας από αυτή την παρατήρηση μπορούμε να αναφερθούμε στον τρόπο που ο ποιμένας οφείλει να καταρτίζει και να νουθετεί τους πιστούς. Δεν είναι σπάνιο το φαινόμενο ποιμένες να εκφράζουν την ποιμαντική τους μέριμνα με φωνές και βαρείς χαρακτηρισμούς, οι οποίοι απάδουν προς την ποιμαντική τους ευθύνη. Εξίσου θλιβερό και επικίνδυνο είναι ότι πολλοί είναι αυτοί που τους επικροτούν και επικροτούν την άσκηση τέτοιας ποιμαντικής υψώνοντας τις φωνές τους ώστε να γενικευτεί –όπως επιθυμούν– το φαινόμενο της ποιμαντικής των κραυγών. Οι κραυγές αυτές παρασύρουν τους ποιμένες και τους εγκλωβίζουν σε μία γενίκευση αυτής της στάσης με αποτέλεσμα τη βλάβη αμφοτέρων.

Ο απ. Παύλος, στην πιο σκληρή επιστολή του, στην οποία δεν διστάζει να αποκαλέσει τους Γαλάτες «άνόητους» (Γαλ. 3:1) για τη στάση τους, μας προτρέπει να δείχνουμε πραότητα. Από αυτό και μόνο αντιλαμβανόμαστε τη σπουδαιότητα της προτροπής του. Ο ποιμένας οφείλει να κοσμεύεται από την πραότητα, η οποία περιλαμβάνεται στα χαρίσματα του Αγίου Πνεύματος (Γαλ. 5:23) και αποτελεί βασικό στοιχείο της πνευματικής ζωής.

Φυσικά, αν και η Καινή Διαθήκη μας δίνει το μέτρο της επιλογής των ποιμένων τα κριτήρια της εκλογής των επτά διακόνων («ἄνδρες πλήρεις Πνεύματος Ἁγίου καὶ σοφίας» (Πρ. 6:3)) θα ήταν ίσως υπερβολικό να απαιτήσουμε από κάποιον να αποκτήσει πρώτα αυτά τα χαρίσματα και έπειτα να αναλάβει τα καθήκοντα του ποιμένα, αλλά νομίζω ότι είναι σημαντικό να μην επικροτούμε –ο καθένας για διαφορετικούς λόγους– μία συμπεριφορά έντονη με φωνές, χαρακτηρισμούς, απρεπείς εκφράσεις, εκφράσεις που προκαλούν θυμηδία και, δυστυχώς, κάποτε το γέλιο.

Ξεχωριστό ενδιαφέρον για την συζήτησή μας έχει και πάλι ο λόγος του απ. Παύλου προς τον ποιμένα, αυτή την φορά, όπως καταγράφεται στην πρώτη επιστολή που στέλνει προς τον απ. Τιμόθεο. Σε αυτή συμβουλεύει τον ποιμένα να είναι νηφάλιος, σώφρων, κόσμιος, φιλόξενος και διδακτικός, να μην είναι πλήκτης, αλλά να είναι επιεικής (Α' Τιμ. 3:2-3). Προτρέπει τον ποιμένα να ελέγχει τους αμαρτάνοντας ενώπιον πάντων ώστε όλοι να ωφελούνται (Α' Τιμ. 5:20). Αυτό το τελευταίο, όμως, σε μία σύναξη αδελφών που αγωνίζονται πνευματικά με αγάπη μεταξύ τους και από ποιμένα φορέα των χαρισμάτων που προανέφερε ο απόστολος.

[Συνεχίζεται]